

ŠOKO
LADI
NINKĚ

JAN MORAN

ŠOKO
LADI
NINKĖ

Iš anglų kalbos vertė

Astra Alba

Sofoklis

Vilnius, 2021

Nors ji bandė įkalbėti papasakoti apie juos daugiau, jis atkakliai tylėjo. Ar tie žmonės tokie pat paslaptingi, koks buvo jos vyras? „Svarbu tik šiandiena ir rytdiena“, – dažnai sakydavo jis.

Matydama jo randus Selina suvokė, kodėl kai ką sunku pasakoti. Tonis retai kada kalbėdavo apie tarnybą JAV kariuomenėje – daugiausiai todėl, kad tarnavo karinėje žvalgyboje ir, kaip pats sakė, jo veikla buvo įslaptinta. Bet šeima – visai kas kita. Šeima – visam laikui, ar bent ji taip troško tuo tikėti. Tik judviejų laikas nutrūko staiga.

Ar reikia nerimauti? Ji dar kartą perskaitė telegramą. „Jūs šeimos nariai ir esate čia laukiami.“ Ją siuntė Lauras Savoja, Tonio brolis, apie kurį tas neužsiminė. *Kodėl?* Kas tas Lauras ir kas tarp jų įvykę?

Plonas popieriaus lapelis virptelėjo jos rankoje, o į sąmonę ėmė skverbtis nerimas.

Selina pasitraukė nuo veidrodėlio ant komodos, staipydamosi apžiūrėjo save iš visų pusių. Keliaudama vilkės tamsiai mėlyną vilnonį kostiumėlį ir avės batus neaukšta pakulne. Prie veidrodėlio gulėjo bilietai, kuriuos atsiuntė Savoju šeima. Rytoj rytą juodu su Marku įlips į lėktuvą, skrendantį į Romą. Net dabar jai buvo sunku patikėti, kad jie išvyksta. Prisimerkusi pažvelgė į savo atvaizdą, tada pasisuko, norėdama pamatyti save iš šono. Sijonas karojo. Ji prisegė audinį žiogeliu ir susiaurino juosmenį.

Bus gerai. Šokoladininkė nervingai įkvėpė. Netrukus susitiks su Tonio tėvais ir broliu, vėl atsivers vos pradėjusios trauktis sielvarto žaizdos, kurios tikriausiai niekad neužgis iki galo. Jai buvo neramu dėl Marko, rūpinosi, kaip jį paveiks iš naujo išgyvenamos laidotuvių apeigos.

Prispaudusi ranką prie plastančios širdies, Selina pabandė sutelkti dėmesį į teigiamą kelionės pusę: Markas susitiks

su vieninteliais savo seneliais. Ji tikėjosi, kad seneliai bus jam malonūs, nors negalėjo liautis spėliojusi, kaip jie jausis gerokai pavėluotai susipažinę su anūku ir marčia.

Už nugaros sukaukšėjo žingsniai ir ant medvilninės lovatiesės šleptelėjo Lizė, tada panardo pirštus į platinines plaukų bangas. Sodrios raudonos spalvos matiniai lūpų dažai pabrėžė putlias papūstas lūputes.

– *Taip* atrodydama vyksi į Italiją?

– Kas negerai?

– Nieko – jeigu vyksti į laidotuves?

Šokoladininkė per petį dirstelėjo į kaimynę ir atsiduso.

Lizė užsidengė ranka burną.

– Oi, atsiprašau. Ar tai?..

Išlyginusi delnu rankovę, ji atsakė:

– Tiesą sakant, aš ir tekėjau vilkėdama šį kostiumėlį. Su balta kiauraraščiu siuvinėta palaidine ir puokšte raudonų rožių.

Į audinį jausta šitiek prisiminimų.

– Turbūt juokauji?

Selina nustėjusi pažvelgė į kaimynę. Lizė buvo tik dvidešimt vienu, išaugusi viename Ajosvos ūkyje. Vienas dešimtmetis – o šitiek skirtumų.

– Tada viskas buvo normuojama. Manyta, kad nepatriotiška dėvėti šilkais, o mes ir taip negalėjom jų gauti.

– Miltų maišas būtų labiau tikęs.

Šokoladininkės, slepiančios emocijas, veidą iškreipė grimasa. Ji nusivilko prigludusį švarkelį, pakabino į ankštą spintą šalia šviesiai pilko kostiumėlio, tada išsinėrė iš siauro sijono. Perbraukė ranka tamsų šukuotinės vilnos audinį ir nuleidusi akis užgniauzė karštas ašaras, kurios vos nepabiro nuo blakstienų. Pastarąjį kartą, vilkėdama šį kostiumėlį, žiūrėjo, kaip jos gyvenimo meilę laidoja šaltoje sausio žemėje. Paskui nebe-

norėjo jo vilkėti, bet dabar, pagerbdama Tonio tėvus, vėl turės išgyventi gedulą.

Lizė atsisėdo ir apglėbė juodomis pėdkelnėmis aptemptas kojas. Ką tik grįžo iš teatro repeticijos, vilkėjo triko, segėjo šokėjos sijonėlį ir buvo su juodu odiniu švarkeliu.

– Ar ten neturi nieko, kuo juos apstulbintum?

– Tai ne atostogos.

Selina pasijuto šiek tiek senamadiška. Vis dėlto, žiūrėdama į Lizę, nesusilaikė pro liūdesį nenusišypsojusi, įsivaizduodama, kaip jaustųsi vėl būdama tokio nerūpestingo amžiaus. Lizės butas buvo laisvamanių, aktorių, dailininkų, muzikantų, kurie skirtingai žvelgė į gyvenimą ir unikalius saviraiškos būdus, rojus.

– Turėtum bent pabandyti šiek tiek pasilinksinti, po... Na, ten kur aš augau, vykdavo senamadiškos budynės, kurios tęsdavosi iki aušros. O drama tarp giminaičių būdavo rimtesnė, nei gali įsivaizduoti. – Tarsi pagauta įkvėpimo, Lizė pašoko nuo lovos. – Tuoj grįšiu.

Selina žiūrėjo aktorei pavymui. Ta mergina jai buvo lyg jaunesnė sesuo, kurios niekada neturėjo. Lizė nepažinojo Tonio, negirdėjo jo nevaržomo juoko, nematė plačios šypsenos, todėl negalėjo suprasti, kokia skaudi Selinos netektis. Išsipasakoti galėjo vienintelei Mardžei – juk Tonis jai patiko iš pat pradžių, kai jie susitiko šokoladinėje, – bet net gera draugė pavargo nuo liūdesio. Sielvartas buvo nuolatinis saitas su praeitimi, o Selina irgi jautėsi pavargusi.

Nusiavusi batus ir ant apatinuko užsimetusi siuvinėtą čalata, pirktą kinų kvartale, ji negirdimai nuėjo koridoriu mi pažiūrėti, ką veikia Markas. Kambaryje jis buvo labai tylus. Vaikas mėgo piešti, tad Selina įkalbinėjo Tonį Kalėdoms nupirkti jam piešimo reikmenis. Bet Kalėdų Senelis padovanojo

Markui spindintį dviratį ir Tonis padėjo sūnui jį vairuoti, greta žingsniuodamas taku priešais senąjį namą.

Selina dar prisiminė tas paskutines laimingas dienas. Pašlaksčiusi keptą kalakutą, sugrūdusi bulves ir pagaminusi po indelį kepto šokoladinio kremo šventinei vakarienei, persirengė Tonio dovanota smaragdinės spalvos šilkinė suknele ir stovėjo tarpduryje – lygiai kaip dabar, – žiūrėdama į juos. Nė nenumanė, kad tai paskutinis kartas, kai mato abu besidžiaugiančius kartu.

Markas pakėlė galvą nuo mažo pušinio stalelio, kurį jam sumeistravo Tonis. Selina perėjo kambarį ir pažvelgė jam per petį. Jis vėl piešė juos visus tris. Kiekviename piešinyje buvo tėtis ir kiekvieną kartą, kai sūnus rodydavo savo kūrinėlį, jai plyšdavo širdis.

Šokoladininkė patylėjo, slopindama netikėtai užplūdusias emocijas. Kiekvieną dieną užgniaužia jausmus, stengdamasi bent išoriškai atrodyti kaip visi kiti.

– Tikrai labai gražu, mielas.

Vaikas abejodamas, prikandęs apatinę lūpą pažvelgė į ją.

– Tėvelio akys buvo mėlynos, ar ne?

– Kaip tavo.

– Pradedu pamiršti, kaip jis atrodė.

Dar vienas dūris į širdį. Selina apglėbė Marką ir pasūpavo, o jis rankutėmis stipriai apkabino jos kaklą.

– Tau nebūtina turėti tėvelio atvaizdą, kad prisimintum, kaip jis tave mylėjo.

Vaizdas būtų naudingas atminčiai – tiek ji žinojo. Gailėjosi, kad neįkalbėjo Tonio nusifotografuoti. Bet jis visada vengdavo fotoaparatus. Kaip toks šaltakraujiškas žmogus galėjo būti toks jautrus savo nuotraukoms? Vyro randai buvo jo asmenybės dalis, ji jų nematė žvelgdama į jį.

– Tik paklausk! – suriko Lizė lėkdama koridoriumi. – Ir pažiūrėk, ką sutikau lipant laiptais.

Selina pabučiavo Marką ir paleido iš glėbio toliau piešti. Išėjusi į koridorių išvydo atšniokštuojančią Mardžę.

– Prisiekiu, ta mergina turi tiek energijos, kad mudviem abiem užtektų.

Nubraukusi nuo kaktos retus kaštoninius, kiek žilstelėjusius plaukus, Mardžė numetė ant lovos aprintą rudos odos lagaminą ir atidarė. Vis dar vilkėjo tamsiai mėlyną medvilninę „Šokolado namų“ uniformą, bet nusijuosė baltą krakmolytą prijuostę.

– Galėtum paimti ir šį lagaminą. Jį reikia išnešti iš namų, su juo keliauti, naudoti tam, kam jis skirtas. Dievas žino, aš artimiausiu metu niekur nevyksiu.

– Ačiū. – Selina apkabino pusamžę moterį, kuri jai buvo kaip mama. – Išvykdam vos porai savaičių.

– Tik parvežk man ką nors iš Italijos – pavyzdžiui, gražų vyrą... – Mardžė atsiduso. – Bet šokoladiniai saldainiai irgi tiks.

– Pažadu parvežti.

Į mažytį miegamąjį įsiveržė Lizė su glėbiu spalvingų atlasinių ir šilkinų apdarų.

– Vakarėlis prasideda.

– Dieve! – šūktelėjo Selina. – Kas gi čia, po galais?

– Kostiumininkė atsikrato senų kostiumų. – Lizė švystelėjo į orą baltų plunksnų boa. – Tik pažiūrėk. Čia tikrai kas nors tiks pagyvinti tavo drabužiams. Taigi *Italija*.

– Lize, aš niekaip negaliu... – pradėjo Selina, bet teko pripažinti, kad kai kurie apdarai stulbinantys. Iš kostiumų krūvos išslydo ryškiai raudona tiesaus kirpimo suknelė, prigludusi juoda suknelė su ilgomis violetinio atlaso rankovėmis ir tokiu pat raukiniu, vasarinė medvilninė suknutė, marginta linksmu

raudonų aguonų raštu, ir auksu siuvinėtas muškietininko švarkelis. Ant lovos pasklido daugybė šalikų.

Mardžė perbraukė pirštais apspurusį kutais puošto žakardinio šilko šalio, išmarginto ametisto ir smaragdo spalvomis, kraštą.

– Gražus. Lengva pataisyt.

– Jai puikiai tiks. – Lizė užmetė šalį Selinai ant pečių. Grindis beveik siekiantys kutai sustiprino įspūdį. – *Voilà!*

– Nuostabu. – Mardžė išpūtė akis, kai Lizė sukėlė Selinai plaukus ant viršugalvio.

– Tu žvaigždė, – pasakė aktorė. – Tai ir elkis kaip žvaigždė.

– Tik paklausk. Tuoj tapsi režisiere.

Pažvelgusi į veidrodį Selina prapliupo juokais: išvydo save su kinišku chalatu ir teatriniu šaliu, niekaip kitaip jo nepavadinsi. Mardžė su Lize taip pat nesusilaikė ir netrukus visos trys draugės jau kikenė kartu.

Kiek Selina prisiminė, nuo praeitų Naujųjų metų ji pirmą kartą taip juokėsi.

– Lagamine nedaug vietos, – pasakė, kai aktorė, nutraukusi nuo kaklo šalį, sulankstė porą apdarų. – Kur aš juos vilkėsiu?

– Galėtum sėsti į traukinį ir su Marku važiuoti į ekskursiją, – įsiterpė Mardžė. – Italės labai stilingos.

– Italai irgi, – pridūrė Lizė, papūtusi lūputes. – Gal grįši su gražiu vyruku.

– Man pirmai kilo ši mintis, – priminė Mardžė.

– Oho, šitą tai pasiimk. – Lizė ištraukė iš spintos smaragdo spalvos šilkinę suknelę.

– Tik be boa. – Iš atdaro lagamino Selina ištraukė plunksnų gniužulą.

– Na, spalva graži, – pagyrė Mardžė, pagarbiai perbraukusi ranka puikų šilkinį audinį. – Paimk. Aš tau sulankstysiu.

Šokoladininkė nutilusi stebėjo, kaip Mardžė atsargiai lanksto Tonio dovanotą apdarą, kuriuo ji vilkėjo tik tądien. Neprotestavo. Tonis būtų to norėjęs. Jam būtų patikę, kad susitinkama su jo tėvais vilki šią suknelę – paskutinę jo dovaną.

Ar būtų patikę?

Selina negalėjo atsikratyti nusmelkusio nemalonaus nerimo jausmo ir įtampos.